

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-1>

УДК 368.025.6:658.7

Наливайко Дмитро Валентиновичкандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів та обліку,

Приватний заклад «Київський кооперативний інститут бізнесу і права»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5917-5195>**Dmytro Nalyvaiko**

Private Institute “Kyiv Cooperative Institute of Business and Law”

**СТРАХУВАННЯ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ
АНТИКРИЗОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ****SUPPLY CHAIN INSURANCE AS AN ELEMENT
OF ANTI-CRISIS STRATEGY OF ENTERPRISES IN UKRAINE**

Анотація. У статті досліджено роль страхування ланцюгів постачання як інструменту антикризового управління підприємствами в Україні. Проаналізовано сучасний стан страхового ринку та ідентифіковано ключові ризики, що впливають на безперервність ланцюгів постачання в умовах воєнного стану та постпандемічної нестабільності. Систематизовано страхові механізми захисту логістичних процесів, зокрема майнове страхування, страхування бізнес-перерви, кредитне страхування та страхування від воєнних ризиків. Запропоновано модель інтеграції страхового захисту у систему превентивного антикризового менеджменту підприємства. Обґрунтовано практичне значення страхування для збереження ліквідності та операційної безперервності бізнесу.

Ключові слова: страхування ланцюгів постачання, антикризове управління, ризик-менеджмент, бізнес-перерва, воєнні ризики, страховий ринок України, логістика.

Summary. The article examines the role of supply chain insurance as a tool of anti-crisis management of enterprises in Ukraine under conditions of martial law and post-pandemic instability. The relevance of the study is determined by the growing vulnerability of supply chains to external shocks, including military threats, disruptions in logistics infrastructure, energy crises, and cyberattacks. The purpose of the article is to systematize insurance mechanisms for protecting logistics processes and to substantiate the integration of insurance into the system of preventive anti-crisis management of enterprises. The article analyzes the current state of the Ukrainian insurance market and identifies key risks affecting the continuity of supply chains. The main insurance mechanisms for protecting logistics processes are systematized, including property insurance, business interruption insurance, credit insurance, cargo insurance, and war risk insurance. Special attention is paid to the new segment of war risk insurance, which has been developing in Ukraine since 2022 with the support of international reinsurance pools and guarantee programs of international financial organizations such as the European Bank for Reconstruction and Development. The article proposes a model for integrating insurance protection into the system of preventive anti-crisis management, which includes three interrelated blocks: financial diagnostics, insurance shield, and business continuity. The practical significance of insurance for maintaining liquidity and operational continuity of business is substantiated. The scientific novelty lies in the conceptualization of supply chain insurance as a structural element of anti-crisis strategy, rather than a separate financial service. The conclusions emphasize that in the current conditions of permanent stress and high volatility, insurance performs the function of an external stabilizer of cash flow, providing enterprises with a time lag for implementing recovery plans without immediate default.

Keywords: supply chain insurance, anti-crisis management, risk management, business interruption, war risks, insurance market of Ukraine, logistics.

Постановка проблеми. Сучасне підприємницьке середовище характеризується безпрецедентним рівнем ризикованості функціонування. Воєнний стан в Україні, глобальні збої в ланцюгах постачання, енергетичні шоки та посилення регуляторних вимог формують таку структуру зовнішнього середовища, за якої навіть фінансово стійкі підприємства можуть за короткий проміжок

часу втратити ліквідність і керованість грошовими потоками. За даними Allianz Risk Barometer, у 2024–2025 роках порушення ланцюгів постачання залишається серед п'яти головних глобальних бізнес-ризиків [1; 2]. Водночас для України ця проблема набула особливої гостроти: блокування морських портів, руйнування логістичної інфраструктури, закриття повітряного простору та

зростання транспортних витрат перетворили ланцюги постачання на одну з найвразливіших ланок вітчизняної економіки.

За таких умов класична інтерпретація кризи як разового деструктивного впливу поступається розумінню економічної реальності як режиму постійного стресу і високої волатильності. Це означає, що інструменти антикризового управління мають бути не реактивними, а превентивними, а страхування – як механізм часткового трансферу ризику – набуває статусу стратегічного елементу фінансової архітектури підприємства. Проте рівень проникнення страхування у корпоративну практику українських підприємств залишається недостатнім: більшість компаній розглядають страхування виключно як засіб компенсації збитків постфактум, а не як системний інструмент превентивного захисту бізнес-процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади страхування та його роль у системі фінансового захисту підприємств висвітлені у працях В.Д. Базилевича [4], О.В. Козьменко, С.М. Козьменко та Т.А. Васильєвої [6], Б.І. Пшика [11]. Питання управління ланцюгами постачання та логістичних ризиків досліджено у роботах М. Крістофера [7], С. Чопри та П. Мейндла [14], які обґрунтували необхідність інтеграції ризик-менеджменту в стратегічне управління логістикою.

Проблематика антикризового управління підприємствами в умовах воєнного стану набула особливої актуальності в українській науковій літературі після 2022 року. Б.І. Пшик дослідив напрями зміцнення економічної безпеки страхових компаній в умовах воєнного стану [11]. Міжнародні аналітичні організації – Allianz Commercial [1; 2], Aon [3], Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) [5; 8] – системно висвітлюють питання формування нових страхових продуктів для покриття воєнних, логістичних та кіберризиків.

Однак у наявних дослідженнях недостатньо уваги приділено комплексному аналізу страхування ланцюгів постачання саме як структурного елементу антикризової стратегії підприємства. Переважна більшість праць розглядають страхування і логістичний менеджмент як окремі функціональні сфери, не інтегруючи їх в єдину систему превентивного управління. Невирішеним залишається питання побудови моделі, яка б поєднувала фінансову діагностику, страховий захист та забезпечення безперервності бізнесу в контексті захисту ланцюгів постачання від комплексних ризиків.

Мета статті полягає в обґрунтуванні ролі страхування ланцюгів постачання як структурного елементу антикризової стратегії підприємств в Україні, систематизації страхових механізмів захисту логістичних процесів та розробці інтегрованої моделі превентивного антикризового управління з використанням страхових інструментів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ланцюг постачання – це мережа організацій, інформаційних потоків та ресурсів, задіяних у процесі створення та доставки продукту від постачальника сировини до кінцевого споживача [7, с. 12]. У сучасних умовах ланцюги постачання трансформувалися із простих лінійних структур у складні мережеві системи, де порушення в одній ланці здатне ініціювати каскадний ефект збоїв у всій системі [14, с. 45]. Це зумовлює необхідність комплексного підходу до управління ризиками, що включає не лише внутрішні операційні заходи, а й зовнішні фінансові інструменти захисту, серед яких провідне місце належить страхуванню.

Для розуміння масштабу проблеми необхідно ідентифікувати ключові ризики, що впливають на ланцюги постачання українських підприємств. За результатами аналізу звітів Allianz Risk Barometer за 2024–2025 роки [1; 2] та глобального дослідження Aon [3], можна систематизувати основні загрози для ланцюгів постачання (табл. 1).

Таблиця 1 – Класифікація ризиків ланцюгів постачання підприємств в Україні

Група ризиків	Характеристика	Наслідки для підприємства
Воєнні та геополітичні	Руйнування інфраструктури, блокування портів, закриття повітряного простору	Зупинка експорту, зростання логістичних витрат, втрата контрагентів
Природні та кліматичні	Стихійні лиха, екстремальні погодні умови, пандемії	Фізичне пошкодження активів, зрив виробничих планів
Операційні	Збої обладнання, дефіцит сировини, порушення якості	Перерва у виробництві, зниження маржинальності
Фінансові	Дефолт контрагентів, валютні коливання, інфляція	Касові розриви, втрата оборотного капіталу
Кібернетичні	Кібератаки, витоки даних, збої IT-систем	Блокування операційних процесів, репутаційні збитки
Енергетичні	Руйнування енергоінфраструктури, відключення електропостачання	Зупинка виробництва, додаткові витрати на генерацію

Джерело: систематизовано автором на основі [1; 2; 3]

Як свідчать дані табл. 1, ризики ланцюгів постачання мають комплексний характер та здатні одночасно впливати на декілька функціональних сфер діяльності підприємства. В умовах воєнного стану в Україні ці ризики набувають системного характеру: одночасно можуть бути заблоковані кілька ланцюгів постачання, персонал евакуйований, енергопостачання зруйноване [2]. Це вимагає застосування комплексних інструментів захисту, серед яких страхування відіграє ключову роль.

Страхування у контексті захисту ланцюгів постачання є механізмом часткового трансферу ризику зовнішньому інституційному партнеру – страховикові або перестраховику [4, с. 52]. Це знижує навантаження на власні резерви підприємства, дозволяє уникнути вимивання оборотного капіталу для відновлення активів і спрямувати власні ліквідні кошти на критичні платежі у фазі кризи: заробітну плату, податки, обслуговування боргу.

Проаналізуємо стан страхового ринку України в контексті захисту ланцюгів постачання. За даними Національного банку України, динаміка основних показників страхового ринку у 2020–2024 роках свідчить про його поступове зростання, незважаючи на кризові явища (табл. 2).

Дані табл. 2 свідчать, що у 2022 році обсяг валових страхових премій суттєво знизився до 39661,8 млн грн порівняно з 49708,0 млн грн у 2021 році, що було безпосередньо спричинено початком повномасштабного воєнного вторгнення. Водночас вже у 2023–2024 роках спостерігається відновлення та зростання ринку: обсяг премій досяг рекордних 53252,8 млн грн у 2024 році [9]. Високі значення співвідношення страхових резервів і валових премій у 2022–2023 роках (103,4 та 99,5 % відповідно) були зумовлені очікуваннями значних страхових виплат з огляду на наслідки воєнних дій [11].

Разом з тим загальна позитивна динаміка ринку не повною мірою відображає стан корпоративного страхування ланцюгів постачання. Значна частина премій формується за рахунок обов'язкових видів страхування та автотранспортного страхування, тоді як спеціалізовані продукти для захисту логістичних процесів – страхування бізнес-перерви, кредитне страхування, страхування від воєнних ризиків – залишаються недостатньо поширеними серед вітчизняних підприємств.

Систематизуємо основні страхові механізми захисту ланцюгів постачання, які доцільно інтегрувати в антикризову стратегію підприємства.

По-перше, майнове страхування основних фондів та вантажів є базовим рівнем захисту. Воно забезпечує компенсацію збитків у разі фізичного пошкодження або знищення майна підприємства внаслідок пожежі, стихійного лиха, крадіжки тощо. Для підприємств із розгалуженою логістичною мережею особливо важливим є страхування вантажів (cargo insurance), яке покриває ризики пошкодження або втрати товарів під час транспортування [4, с. 234]. В умовах воєнного стану цей вид страхування набуває критичного значення, оскільки маршрути перевезень проходять через зони підвищеної небезпеки.

По-друге, страхування бізнес-перерви (business interruption insurance) є одним із найбільш релевантних інструментів захисту ланцюгів постачання. Традиційно цей вид страхування передбачав компенсацію втрат підприємства у разі зупинки діяльності внаслідок фізичного пошкодження майна. Однак у постковідній і воєнній економіці бізнес-перерва втратила статус локального ризику та набула характеру системного шоку [1]. Класичні поліси часто лімітують відшкодування випадків фізичного пошкодження активу, тоді як сучасна реальність свідчить про існування нематеріальних перерв: локдауну, воєнні ризики, кібератаки, блокування морських портів [2]. Після пандемії та в умовах геополітичних ризиків страховий ринок еволюціонує у напрямі розширення умов покриття – від принципу «пошкоджено чи не пошкоджено» до параметричних полісів із виплатою за настанням заздалегідь визначеного чинника, що пришвидшує доступ до грошових коштів і підтримує платоспроможність бізнесу [3].

По-третє, кредитне страхування та страхування дебіторської заборгованості мінімізують ризик дефолту контрагентів і дозволяють підприємству підтримувати обсяг продажів у високоризикових умовах. Для підприємства це критично важливо, оскільки порушення ланцюгів постачання можуть швидко перетворити вчорашнього надійного клієнта на неплатоспроможного боржника та знищити власний грошовий потік підприємства [6, с. 128]. Механізм кредитного страхування дозволяє підприємству надавати товарний

Таблиця 2 – Динаміка основних показників страхового ринку України у 2020–2024 рр.

Показники	2020	2021	2022	2023	2024
Валові страхові премії, млн грн	45175,9	49708,0	39661,8	47014,7	53252,8
Валові страхові виплати, млн грн	14853,6	17958,3	13001,4	16867,3	20919,9
Страхові резерви, млн грн	34193,0	36555,7	41000,6	46781,2	36654,7
Співвідношення резервів і премій, %	75,7	73,5	103,4	99,5	68,8

Джерело: складено автором на основі даних НБУ [9; 11]

кредит контрагентам без ризику критичних фінансових втрат у разі їх неплатоспроможності.

По-четверте, страхування від кіберризиків набуває дедалі більшого значення з огляду на зростання частоти кібератак на українські підприємства та логістичну інфраструктуру. За даними Allianz Risk Barometer, кіберінциденти та порушення ланцюгів постачання є взаємопов'язаними ризиками, оскільки кібератака на одного учасника ланцюга може спричинити каскадний збій у всій системі [2, с. 18].

По-п'яте, з 2022 року в Україні формується інституційно новий сегмент – страхування від воєнних ризиків, включно з покриттям пошкодження інфраструктури, вантажів, транспорту та логістичних ланцюгів. Ці поліси дедалі частіше підтримуються міжнародними перестраховими пулами та гарантійними програмами міжнародних фінансових організацій. У грудні 2024 року ЄБРР спільно з Aop запустив інноваційний механізм страхування воєнних ризиків для України, що дозволяє локальним страховикам брати на себе воєнний ризик, який у звичайних умовах вважався б некерованим [5]. Цей механізм базується на Гарантійному фонді відновлення та реконструкції України (URGF) і створює передумови для розширення корпоративного страхування в умовах збройного конфлікту [8].

Як зазначається у звіті German Marshall Fund, розвиток механізмів страхування воєнних ризиків має стратегічне значення для залучення приватних інвестицій у відновлення української економіки, оскільки наявність страхового покриття є передумовою для кредитування та інвестування з боку міжнародних фінансових інституцій [10].

Таким чином, страхування у сучасних реаліях слугує не тільки для відшкодування втрат, а й для збереження ліквідності та безперервності бізнес-процесів, зменшення ризику входження підприємства в глибоку фінансову кризу. Підприєм-

ство, яке інтегрує страхування у свою фінансову архітектуру, отримує механізм часткового трансферу ризику, що знижує навантаження на власні резерви.

На основі проведеного аналізу пропонуємо інтегровану модель використання страхових інструментів у системі превентивного антикризового управління ланцюгами постачання, яка складається з трьох взаємопов'язаних блоків (табл. 3).

Першим блоком запропонованої моделі є фінансова діагностика як система раннього попередження. Вона включає постійний моніторинг основних індикаторів ліквідності, операційного грошового потоку, рентабельності, оборотності активів та структури боргу. Важливим компонентом є використання інтегральних скорингових моделей для кількісної оцінки ймовірності входження у стан фінансового дистресу [12]. Додатковим елементом діагностики є аналіз нефінансових тригерів: збої у логістичних ланцюгах, ризик релокації, концентрація на одному ринку збуту, кадрові втрати персоналу. Результати фінансової діагностики формують інформаційну базу для визначення оптимального страхового покриття та коригування лімітів страхових договорів.

Другий блок – страховий щит – передбачає формування структурованого портфеля страхового покриття, який відповідає профілю ризиків конкретного підприємства та його ланцюгів постачання. Ключовим принципом є узгодження умов страхових договорів із критичними бізнес-процесами: подія, що вважається страховим випадком, витрати, які покриваються, та часові межі виплати мають бути синхронізовані з операційними потребами підприємства [4, с. 478]. Інституційна підтримка з боку перестрахових пулів та міжнародних гарантійних програм дозволяє зробити навіть екстремальні ризики – руйнування інфраструктури, блокування логістичних ланцюгів – частково страховими та керованими [5; 8].

Таблиця 3 – Інтегрована модель превентивного антикризового управління ланцюгами постачання з використанням страхових інструментів

Блок моделі	Зміст	Страхові інструменти
Блок 1. Фінансова діагностика (раннє попередження)	Моніторинг ліквідності, грошового потоку, структури боргу; використання скорингових моделей; аналіз нефінансових тригерів (збої у логістиці, кадрові втрати)	Не потребує страхових інструментів безпосередньо, але формує інформаційну базу для визначення оптимального страхового покриття
Блок 2. Страховий щит (трансфер ризику)	Структурований портфель страхового покриття; узгодження умов страхових договорів із критичними бізнес-процесами	Майнове страхування; страхування вантажів; страхування бізнес-перерви; кредитне страхування; кіберстрахування; страхування від воєнних ризиків
Блок 3. Безперервність бізнесу та ліквідність	План безперервності бізнесу; визначення критичних процесів та максимального допустимого часу простою; стрестування сценаріїв	Страхова виплата як «міст ліквідності»; узгодження лімітів страхового покриття з фінансовими показниками ефективності

Джерело: розроблено автором

Третій блок моделі – безперервність бізнесу та ліквідність – інтегрує страхування у план безперервної діяльності підприємства. Це означає, що страхові поліси плануються ще на етапі ідентифікації критичних процесів, допустимих періодів простою та сценаріїв відновлення. Після настання шоквої події страхова виплата виконує функцію так званого мосту ліквідності, запобігаючи стрімкому накопиченню прострочених зобов'язань і запуску ланцюгової неплатоспроможності [6, с. 215]. Страхування фактично виконує роль зовнішнього стабілізатора грошового потоку, що дає підприємству часовий лаг для реалізації планів санації, реструктуризації боргу чи пошуку альтернативних каналів збуту без негайного дефолту.

Важливо підкреслити, що ефективність запропонованої моделі забезпечується зворотним зв'язком між усіма трьома блоками. Результати стрес-тестів безперервності бізнесу мають оновлювати інструменти фінансової діагностики та коригувати страхові ліміти. Це перетворює антикризове управління з реактивної функції на проактивну систему, здатну забезпечити стійкість підприємства в умовах перманентної нестабільності.

Окреслимо практичні рекомендації щодо впровадження страхових інструментів захисту ланцюгів постачання для українських підприємств. Насамперед, необхідно провести аудит ризиків ланцюгів постачання з визначенням критичних вузлів, де збій може спричинити найбільші фінансові втрати. На основі цього аудиту слід сформувати оптимальний портфель страхового покриття, що включає як базові продукти (майнове страхування, страхування вантажів), так і спеціалізовані рішення (страхування бізнес-перерви, кредитне страхування, покриття від воєнних ризиків).

Особливу увагу слід приділити вибору надійних перестрахових партнерів. Як зазначає Б.І. Пшик, українським страховим компаніям слід налагоджувати та підтримувати співпрацю з міжнародними перестраховиками, які характеризуються високим рейтингом фінансової надійності – не нижче рівня «А-» за шкалами Standard & Poor's, Fitch Ratings або A.M. Best [11, с. 493]. Це забезпечує надійність страхового захисту навіть в умовах масштабних катастрофічних подій.

Крім того, підприємствам доцільно інтегрувати страхові механізми з цифровими інструментами управління ланцюгами постачання. Використання аналітики великих даних, штучного інтелекту та IoT-технологій дозволяє в режимі реального часу відстежувати стан ланцюгів постачання, прогнозувати потенційні збої та оперативно активувати відповідні страхові механізми [13]. Така інтеграція підвищує точність оцінки ризиків, оптимізує страхові тарифи та скорочує час урегулювання страхових випадків.

Зазначимо, що відповідно до чинного Закону України «Про страхування», страхові компанії зобов'язані формувати страхові резерви в обсязі, адекватному прийнятним зобов'язанням, та дотримуватися нормативів платоспроможності, встановлених Національним банком України як регулятором [15]. Це створює інституційні гарантії надійності страхового захисту для підприємств, які використовують страхування як елемент антикризової стратегії.

Висновки. Проведене дослідження засвідчує, що в умовах воєнного стану, постпандемічної нестабільності та зростаючої складності глобальних ланцюгів постачання страхування перетворюється із допоміжної фінансової послуги на структурний елемент антикризової стратегії підприємства. Класична інтерпретація кризи як разового деструктивного впливу поступається розумінню економічної реальності як режиму постійного стресу, що вимагає превентивних інструментів захисту.

Систематизація страхових механізмів захисту ланцюгів постачання дозволила виділити п'ять ключових інструментів: майнове страхування та страхування вантажів, страхування бізнес-перерви, кредитне страхування, кіберстрахування та страхування від воєнних ризиків. Кожен із цих інструментів покриває специфічний сегмент ризиків, а їх комплексне застосування забезпечує цілісний захист ланцюга постачання від різноманітних загроз.

Запропонована інтегрована модель превентивного антикризового управління, що поєднує фінансову діагностику, страховий щит та забезпечення безперервності бізнесу, дозволяє підприємству системно підходити до захисту ланцюгів постачання. страхова виплата у цій моделі виконує функцію мосту ліквідності, що запобігає ланцюговій неплатоспроможності та надає підприємству часовий лаг для реалізації антикризових заходів.

Формування в Україні нового сегменту страхування воєнних ризиків за підтримки ЄБРР, Аоп та інших міжнародних інституцій відкриває нові можливості для корпоративного страхування в умовах збройного конфлікту. Це має стратегічне значення не лише для захисту діючих підприємств, а й для залучення інвестицій у відновлення та реконструкцію економіки України.

Перспективами подальших досліджень є розробка методики кількісної оцінки ефективності страхового захисту ланцюгів постачання, аналіз впливу параметричних страхових продуктів на фінансову стійкість підприємств, а також дослідження можливостей використання технологій штучного інтелекту для оптимізації страхового покриття логістичних процесів.

Список використаних джерел:

1. Allianz Commercial. Allianz Risk Barometer. Identifying the major business risks for 2024. 2024. URL: <https://commercial.allianz.com/content/dam/onemarketing/commercial/commercial/reports/Allianz-Risk-Barometer-2024.pdf> (дата звернення: 10.01.2026).
2. Allianz Commercial. Allianz Risk Barometer. Identifying the major business risks for 2025. 2025. URL: <https://commercial.allianz.com/content/dam/onemarketing/commercial/commercial/reports/Allianz-Risk-Barometer-2025.pdf> (дата звернення: 10.01.2026).
3. Aon. 2023 Global Risk Management Survey: Report. 2023. URL: https://www.aon.com/getmedia/4dcc43af-045f-4ee9-bd3f-b67479cf8fde/GRMS-Report_2023_20_11_EN.pdf (дата звернення: 10.01.2026).
4. Базилевич В.Д. Страхування : підручник / за ред. В.Д. Базилевича. Київ : Знання, 2008. 1016 с.
5. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). EBRD and Aon launch innovative war risk insurance facility for Ukraine. 19.12.2024. URL: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2024/ebrd-and-aon-launch-innovative-war-risk-insurance-facility-for-u.html> (дата звернення: 10.01.2026).
6. Козьменко О.В., Козьменко С.М., Васильєва Т.А. Страховий ринок: стан та перспективи розвитку : монографія. Суми : Університетська книга, 2011. 444 с.
7. Christopher M. Logistics & Supply Chain Management. 5th ed. Harlow : Pearson, 2016. 328 p.
8. German Marshall Fund of the United States (GMFUS). Hopes Rise for War Risk Insurance: Takeaways from the Ukraine Recovery Conference 2024. 21.06.2024. URL: <https://www.gmfus.org/news/hopes-rise-war-risk-insurance-takeaways-ukraine-recovery-conference-2024> (дата звернення: 10.01.2026).
9. Національний банк України. Огляд небанківського фінансового сектору. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 10.01.2026).
10. Kurnosikova L. War risk insurance for Ukraine: challenges and solutions. German Marshall Fund. 2024. URL: <https://www.gmfus.org/news/hopes-rise-war-risk-insurance-takeaways-ukraine-recovery-conference-2024> (дата звернення: 10.01.2026).
11. Пшик Б.І. Гарантування економічної безпеки страхових компаній в умовах воєнного стану в Україні: мікроекономічний аспект. Бізнес-навігатор. 2025. Вип. 6 (83). С. 490–496.
12. Braunsberger C., Aschauer E. Corporate Failure Prediction: A Literature Review of Altman Z-Score and Machine Learning Models Within a Technology Adoption Framework. Journal of Risk and Financial Management. 2025. Vol. 18, No. 8. DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm18080465>.
13. Chopra S., Meindl P. Supply Chain Management: Strategy, Planning, and Operation. 7th ed. Hoboken : Pearson, 2019. 528 p.
14. EBRD. Ukraine Recovery and Reconstruction Guarantee Facility (URGF): Project summary. 13.12.2024. URL: <https://www.ebrd.com/home/work-with-us/projects/psd/54849.html> (дата звернення: 10.01.2026).
15. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20> (дата звернення: 10.01.2026).

References:

1. Allianz Commercial. (2024). Allianz Risk Barometer. Identifying the major business risks for 2024. Available at: <https://commercial.allianz.com/content/dam/onemarketing/commercial/commercial/reports/Allianz-Risk-Barometer-2024.pdf>
2. Allianz Commercial. (2025). Allianz Risk Barometer. Identifying the major business risks for 2025. Available at: <https://commercial.allianz.com/content/dam/onemarketing/commercial/commercial/reports/Allianz-Risk-Barometer-2025.pdf>
3. Aon. (2023). 2023 Global Risk Management Survey: Report. Available at: https://www.aon.com/getmedia/4dcc43af-045f-4ee9-bd3f-b67479cf8fde/GRMS-Report_2023_20_11_EN.pdf
4. Bazylevych, V. D. (Ed.). (2008). Strakhuvannia [Insurance]. Kyiv: Znannia, 1016 p. (in Ukrainian)
5. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). (2024, December 19). EBRD and Aon launch innovative war risk insurance facility for Ukraine. Available at: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2024/ebrd-and-aon-launch-innovative-war-risk-insurance-facility-for-u.html>
6. Kozmenko, O. V., Kozmenko, S. M., & Vasyliieva, T. A. (2011). Strakhovyi rynek: stan ta perspektyvy rozvytku [Insurance market: state and development prospects]. Sumy: Universytetska knyha, 444 p. (in Ukrainian)
7. Christopher, M. (2016). Logistics & Supply Chain Management (5th ed.). Harlow: Pearson, 328 p.
8. German Marshall Fund of the United States (GMFUS). (2024, June 21). Hopes Rise for War Risk Insurance: Takeaways from the Ukraine Recovery Conference 2024. Available at: <https://www.gmfus.org/news/hopes-rise-war-risk-insurance-takeaways-ukraine-recovery-conference-2024>
9. National Bank of Ukraine. Ohliad nebankivskoho finansovoho sektoru [Review of the non-banking financial sector]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (in Ukrainian)
10. Kurnosikova, L. (2024). War risk insurance for Ukraine: challenges and solutions. German Marshall Fund. Available at: <https://www.gmfus.org/news/hopes-rise-war-risk-insurance-takeaways-ukraine-recovery-conference-2024>
11. Pshyk, B. I. (2025). Harantuvannia ekonomichnoi bezpeky strakhovykh kompanii v umovakh voiennoho stanu v Ukraini: mikroekonomichni aspekt [Guaranteeing the economic security of insurance companies in the conditions of martial state in Ukraine: microeconomic aspect]. Biznes-navihator, 6(83), 490–496. (in Ukrainian)

12. Braunsberger, C., & Aschauer, E. (2025). Corporate Failure Prediction: A Literature Review of Altman Z-Score and Machine Learning Models Within a Technology Adoption Framework. *Journal of Risk and Financial Management*, 18(8). DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm18080465>
13. Chopra, S., & Meindl, P. (2019). *Supply Chain Management: Strategy, Planning, and Operation* (7th ed.). Hoboken: Pearson, 528 p.
14. EBRD. (2024, December 13). Ukraine Recovery and Reconstruction Guarantee Facility (URGF): Project summary. Available at: <https://www.ebrd.com/home/work-with-us/projects/psd/54849.html>
15. Pro strakhuvannia: Zakon Ukrainy vid 18.11.2021 № 1909-IX [On Insurance: Law of Ukraine of 18.11.2021 № 1909-IX]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20> (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 23.02.2026

Дата прийняття статті: 17.03.2026

Дата публікації статті: 03.04.2026